

DOLEGLIWOŚĆ (15) *sb f*

dolegliwość (13), **dolegliwość** (2) *BiałKaz C, Cv.*

Oba o oraz e jasne.

sg N dolegliwość (2). ◇ G dolegliwości (1). ◇ D dolegliwości (1). ◇ pl G dolegliwości (4). ◇ A dolegliwości (3). ◇ L dolegliwościach (4); -ach (2) BiałKaz, SkarŻyw, -äch (1) BiałKat, -(a)ch (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVII w.

1. Ból, cierpienie, zmartwienie, przykrość; trudność, kłopot, troska; krzywda (13) : *KrowObr 225 marg, Ss4; Rozumiejąc tu niektorzy wżyfłki dolegliwości Chrytułowé: które nietylo ná cieie/ ále y na dufzy ćirpiał BiałKat 91, 91; CzechRozm 256; Sluby czynić áby Pan Bog w dolegliwościach náfzych/ nas wysłuchał SkarŻyw 162; y slubuyą załtępowacz we wżytkym swagra swego wyego dolegliwofczach yeflybi lakyę myał przénagabanyę otkogo ZapKościar 1585/57.*

dolegliwości od kogo (1): przisli przet prawo náfzyę. zaluyancz fzyę swy dolegliwofczy ot haniłza wyerbyęta ktori nyepłaczi na termini opifzanyę thego domu Ktoro Kupyel ZapKościar 1584/49.

Wyrażenie: »dolegliwości duszne« (1): możelz rozumić y o męce cieielný: [...] y o fráfunkach á dolegliwościach dufznych iego [Chrystusa] BiałKat 91v.

Szereg: »frasunki i (a) dolegliwości« (3): BiałKat 91v; yzali waz [!] fráfunkách y wdolęgliwościách/ niebyło telkno kiedy ftym żywotem? BiałKaz Cv, C.

a. O dolegliwościach fizycznych (2) : *y żadný dolegliwości niepoddáne prawdziwé ciáło moié [Chrystusa] BiałKat 313v.*

Wyrażenie: »dolegliwości doczesne« (1): Abowiem małżonkowie muffą potzuc wiele dolegliwości dotześnych KrowObr 225.

2. Potrzeba, konieczność (2) : *Niż potym iáka dolegliwość przyprze Chcę cię vpomnieć/ o przeważny Sżyprze: Zebyś náwiedził fwą kupią choć lichą Motławę ćichą. KlonFlis D4v.*

Szereg: »potrzeba abo dolegliwość« (1): Okręt napierwey wymyśliłá chćiwość/ Nie ták potrzebá ábo dolegliwość KlonFlis C4v.

Synonimy: 1. cierpienie, ciężar, ciężkość, dręczenie, frasunk, kłopot, krewkość, krzywda, krzyż, męka, nędza, niewczas, niedostatek, przypadłość, smętek, smutek, szkoda, teskność, ubliżenie, ucisk, udręczenie, utrapienie, wykroczenie, żal, żałość; a. bol, bolączka, bolenie, niemoc; 2. potrzeba.

Cf DOLEGŁOŚĆ